

Virksomhetsplan 2014

Referanse:

Statens strålevern. Virksomhetsplan for 2014. StrålevernRapport 2014:1
Østerås: Statens strålevern, 2014.

Emneord:

Virksomhetsplan for 2014

Resymé:

Rapporten inneholder Virksomhetsplanen for 2014.

Reference:

Plan of activities in 2014. StrålevernRapport 2014:1
Østerås: Norwegian Radiation Protection Authority, 2014.
Language: Norwegian.

Key words:

Plan of activities in 2014

Abstract:

The report outlines the strategic challenges, action-plan to meet these challenges and the effects in prospect – with reference to radiation protection and emergency preparedness.

Prosjektleder: Martin Høiby, avdelingsdirektør, avdeling plan og administrasjon
Godkjent:

Ole Harbitz, direktør

20 sider.

Utgitt 2014-04-11.

Opplag 200 (14-04).

Form, omslag: 07 Media AS.

Trykk: 07, Oslo.

Forsidebilde: Martin Høiby

Bestilles fra:

Statens strålevern, Postboks 55, No-1332 Østerås, Norge.

Telefon 67 16 25 00, faks 67 14 74 07.

E-post: nrpa@nrpa.no

www.nrpa.no

ISSN 0804-4910

ISSN 1891-5191 (online)

Virksomhetsplan 2014

Statens strålevern

Statens strålevern

Norwegian Radiation
Protection Authority
Østerås, 2014

Innhold

Forord	1
Nyttig bruk og godt strålevern for samfunn, menneske og miljø	2
Bevilgninger for 2014	3
Bevilgning over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett.....	3
Bevilgning over Klima- og miljødepartementets budsjett.....	4
Bevilgning over Utenriksdepartementets budsjett:.....	5
Mål og prioriteringer for 2014	6
HOVEDMÅL 1: Redusert stråleeksponering av mennesker og ytre miljø	6
Delmål 1.1: Utslipp, risiko for utslipp og spredning av radioaktive stoff som kan forårsake helse- og miljøskade skal holdes på lavest mulig nivå (jf. Strålevernets strategiske plan – delmål 1.1). ..	6
Delmål 1.2 Alt radioaktivt avfall skal håndteres forsvarlig på godkjent måte (jf. Strålevernets strategiske plan – delmål 1.1). ..	7
Delmål 1.3: Reduserte stråledoser fra mat og drikkevann (jf. Strålevernets strategiske plan – delmål 1.1). ..	7
Delmål 1.4: Redusere befolkningens eksponering for radon, UV- og annen ikke-ioniserende stråling (jf. Strålevernets strategiske plan – delmål 1.2 og 1.3).....	8
Delmål 1.5: Redusert eksponering fra stråling i arbeidslivet (jf. Strålevernets strategiske plan – hovedmål 3).....	9
HOVEDMÅL 2: God atomsikkerhet	10
Delmål 2.1: Økt internasjonalt samarbeid (jf. Strålevernets strategiske plan – delmål 2.3)	10
Delmål 2.2: Forsvarlig sikkerhet ved norske atomanlegg (jf. Strålevernets strategiske plan – delmål 2.1).....	11
HOVEDMÅL 3: Berettiget og optimalisert medisinsk strålebruk (jf. Strålevernets strategiske plan – hovedmål 4)	12
Delmål 3.1: Bedre oversikt over strålebruk i diagnostikk og behandling (jf. Strålevernets strategiske plan – delmål 4.1).....	12
Delmål 3.2: Økt strålevernkompetanse i utøvende virksomheter (jf. Strålevernets strategiske plan – delmål 4.2).....	13
HOVEDMÅL 4: God atomberedskap og operativ krisehåndteringsevne (jf. Strålevernets strategiske plan – hovedmål 5)	14
Øvrige forventninger	15
Intern sikkerhet og beredskap ved Statens strålevern.....	15
Fellesføringer for 2014.....	15
Rapportering	15
Generelt	15
Halvårsrapportering 2014.....	16
Årsrapportering 2014	16

Forord

Virksomhetsplanen beskriver vår planlagte innsats og ressursbruk i forhold til resultatmålene i tildelingsbrev fra HOD, UD og MD. Planen inneholder også føringer for vårt arbeid overfor øvrige oppdragsgivere og finansielle bidragsyttere - herunder Forskningsrådet og EU-kommisjonen. Som en del av de langsiktige og planlagte innsatsområdene og prosjektene har Strålevernet en omfattende forvaltningsvirksomhet som er hjemlet i strålevern-, atomsikkerhets- og miljølovgivningen.

Satsingsområdene – nedfelt i strategisk plan for perioden 2012-2014, er å:

- bli en tydeligere myndighet i samfunnet
- kartlegge og regulere kilder til radioaktiv forurensing og avfall
- være en pådriver for styrket strålevernkompetanse i helsesektoren
- være en pådriver for gjennomføringen av regjeringens radonstrategi
- styrke kompetanse og gjennomføringsevne i alle ledd i atomberedskapen
- være en synlig aktør i nordområdesatsingen

Ulike akutte hendelser kan også i 2014 kreve at vi umiddelbart må sette inn ressurser. Dette gjelder også understøttning av det politiske nivå, hvor vår ”paratkompetanse” etterspørres regelmessig.

Strålevernets arbeid forutsetter nær dialog og samhandling med en rekke andre aktører i inn- og utland. Her ligger det hele tiden store utfordringer, men også betydelige resultater når vi lykkes.

Fra 2013 er Strålevernet samarbeidspartner i et Senter for fremragende forskning finansiert av NFR: Centre for Environmental Radioactivity (CERAD)

Østerås/Svanhøvd/Tromsø, 23. april 2014

Ole Harbitz

direktør

Nyttig bruk og godt strålevern for samfunn, menneske og miljø

Statens strålevern er et direktorat under Helse- og omsorgsdepartementet og Klima- og miljødepartementets, men også med mandat og direktoratsoppgaver for Utenriksdepartementet. Strålevernet bistår andre departement ved behov. Strålevernet er myndighet og kompetanseorgan for atomsikkerhet, all bruk av stråling, for naturlig stråling og for radioaktiv forurensning i miljøet.

Mandatet omfatter forvaltning, tilsyn, atomberedskap, rådgivning, informasjon, kvalitetssikring, overvåkning, målinger og FoU-virksomhet innen strålevern og atomsikkerhet. Strålevernet arbeider for å spre kunnskap om stråling, strålebruk og helse- eller miljømessige effekter. Arbeidet med strålevern for menneske, miljø og samfunn er betinget av ressurser, virkemidler og støttefunksjoner. Mandatet krever riktig kompetanse og effektiv saksbehandling, basert på et hensiktsmessig regelverk og kvalitetssikrede saksbehandlingsrutiner. Statens strålevernens aktiviteter er og skal baseres på vitenskapelig trygg grunn, i samsvar med og forståelse av internasjonale standarder.

Strålevernet skal bidra til reduksjon av negative effekter av eksponering av mennesker og miljø fra strålekilder:

- befolkningen i Norge skal være beskyttet mot, og ha god nok kunnskap om stråling og effekter av stråling - dette gjelder både planlagt strålebruk, i ulykkessituasjoner og annen vedvarende eksponering
- det ytre miljø skal ikke forringes av radioaktiv forurensning eller radioaktivt avfall
- ny kunnskap skal bidra til å sikre vern av helse og miljø

Statens strålevern skal være:

- åpen og aktiv formidler av virksomheten slik at alle aktiviteter er transparente, etterrettelige og sporbare
- rollebevisst og tydelig, forutsigbar, brukerorientert og parat
- kompetent slik at virksomheten er kunnskapsbasert, lyttende og er forberedt til å håndtere det som skjer innenfor Strålevernets mandat

Bevilgninger for 2014

Bevilgning over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett

Kap. 715 Statens strålevern

(i 1 000 kr)

Kap.	Post	Benevnelse	2014
715	01	Driftsutgifter	77 715
715	21	Spesielle driftsutgifter	35 332
		Sum	113 047

Kap. 3715 Statens strålevern

(i 1 000 kr)

Kap.	Post	Benevnelse	2014
3715	02	Diverse inntekter	28 280
3715	04	Gebyrinntekter	4 486
3715	05	Oppdragsinntekter	1 460
		Sum	34 226

Nærmere om kap. 715, post 21 Spesielle driftsutgifter: Sammenliknet med saldert budsjett 2013 foreslås bevilgningen økt med 8 mill. kroner for å styrke den nasjonale atomberedskapen. Midlene skal benyttes til innkjøp av utstyr, utvikling av planverk og kompetanse og øvelser med trening i felten. Utstyr for måling av radioaktivitet i levende dyr, næringsmidler og vann mv. er nødvendig i en akutt krisefase for å kartlegge radioaktiv forurensning og screene personer som har oppholdt seg i forurenset område. Dette er i tråd med strategien for forvaltning av radioaktivitet i før og næringsmidler som er utarbeidet av Statens strålevern og Mattilsynet.

Kap. 702 Beredskap

(i 1 000 kr)

Kap.	Post	Benevnelse	2014
702	21	Spesielle driftsutgifter - atomberedskap	4 200
		Sum	4 200

Statens strålevern tildeles 4.2 mill. kroner til særskilte beredskapstiltak over kap. 702, post 21, jf. Prop. 1 S(2013-2014). Tildelingen skal gå til beredskapsplanlegging, øvelser og tiltak for å oppgradere atomberedskapen på basis av trusselvurderingen fra 2008, Fase II rapporten fra 2012, ny Kgl. res. om atomberedskapen av 23. august i år og erfaringer fra hendelser og øvelser, i tråd med søknad fra Statens strålevern om midler for 2014 mottatt av Helse- og omsorgsdepartementet 17. desember. 2013.

Kap. 719 Annet folkehelsearbeid

(i 1 000 kr)

Kap.	Post	Benevnelse	2014
719	21	Driftsutgifter	1 000
		Sum	1 000

Med utgangspunkt i radonstrategien tildeles Statens strålevern 1 mill. kroner til radonforebyggende arbeid, herunder kommunikasjonstiltak, identifisering og oppfølging av områder med særdeles store radonutfordringer mv.

Bevilgning over Klima- og miljødepartementets budsjett

Kap. 1408 Radioaktiv forurensning i det ytre miljø

(i 1000 kr)

Kap.	Post	Benevnelse	2014
1408	01	Driftsutgifter	12 599
		Sum	12 599

Klima- og miljødepartementet vektlegger oppbygging, oppfølging, bruk og formidling av kunnskap som grunnlag for god forvaltning. De viktigste langsiktige faglige miljøutfordringene som både må ha et nasjonalt og et internasjonalt fokus, er knyttet til klima, ivaretagelse av naturens mangfold og reduksjon av miljøgifter.

Statens stråleverns innsats på miljøområdet skal støtte opp om direktoratets virksomhet som miljødirektorat under Klima- og miljødepartementet på området radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall. Dette omfatter både nasjonalt og internasjonalt arbeid. Statens strålevern skal sikre et helhetlig forvaltningsregime for radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall ved god kvalitet på behandling av søknader samt å kartlegge kilder til radioaktiv forurensning og videreutvikle samarbeidet med Miljødirektoratet om harmonisert bruk av forurensningsloven, tilsyn og sanksjoner.

Statens strålevern skal utvikle kunnskap innen fagområdet for å sikre en god og faglig basert forvaltning av radioaktiv forurensning og annen stråling i det ytre miljø, for eksempel gjennom deltakelse i de tematiske, faglige satsingsområdene/flaggskipene i Framsenteret, og i relevante forskningsprosjekter ved deltakelse i Senter for Framragende Forskning, forskningsprosjekter finansiert av EU og Norges forskningsråd. Statens strålevern skal i samarbeid med nøkkelaktører i Europa bidra til å kvantifisere risikoen for skade av varige lave stråledoser fra forurensning og avfall.

I 2014 skal Statens strålevern særlig legge vekt på tilsynsvirksomhet og vurdere kapasiteten i avfallsbehandlingssystemet. De skal i tillegg fortsatt vektlegge samarbeidet med relevante etater, berørte næringer og andre aktører.

Statens strålevern skal bidra i oppdateringen av det faglige grunnlaget for forvaltningsplanen for Norskehavet, og delta i oppfølgingen av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten. De skal også delta i arbeid i Overvåkningsgruppen og Faglig forum. Statens strålevern skal arbeide for å redusere utslipp av radioaktive stoffer til marint miljø slik at OSPAR-målene for 2020 kan oppfylles.

For å redusere risiko for forurensning fra utenlandske kilder skal Strålevernet prioritere samarbeid med Russland, deltakelse i OSPAR, samarbeid med franske og britiske myndigheter. De skal også ha dialog med relevante myndigheter for å øke kunnskap og forbedre beredskap knyttet til reaktordrevne fartøy og transport av radioaktivt avfall i våre nære havområder.

Kap. 1410 post 21 Miljøvernforskning og miljøovervåking

(i 1000 kr)

Kap.	Post	Benevnelse	2014
1410	21	Miljøovervåking og miljødata	5 019
		Sum	5 019

Statens strålevern skal koordinere overvåkingen av radioaktiv forurensning i det ytre miljø, delta i nasjonal miljødatasamordning og videreutvikle det norsk-russiske miljøovervåkningsprogrammet for undersøkelse av radioaktiv forurensning i havmiljøet. Dette skal søkes koordinert med det norsk-russiske miljøovervåkningsprogrammet for Barentshavet, som er under utvikling. Strålevernet skal i tillegg identifisere og vurdere tiltak for å begrense konsekvenser av klimaendringer på området radioaktiv forurensning.

Bevilgning over Utenriksdepartementets budsjett:

Kap. 0118 Nordområdetiltak mv.

(i 1 000 kr)

Kap.	Post	Benevnelse	2014
0118	01	Driftsutgifter	27 900
0118	70	Tilskuddsmidler	80 200
		Sum	108 100

Utenriksdepartementet vil i belastningsfullmakter for 2014 sette av midler til rådighet og pålegge Statens strålevern oppgaver på vegne av Utenriksdepartementet, jf. delmål 2.1 Økt internasjonalt samarbeid.

Driftsutgifter vil bli dekket med inntil 27,9 mill. kroner over kap. 118, post 01, som skal dekke både løpende driftsutgifter til internasjonale rådgivnings- og utviklingsoppgaver og driftsutgifter til forvaltning av tilskuddsmidler innenfor atomhandlingsplanen.

Statens strålevern skal ivareta løpende internasjonale rådgivnings- og utviklingsoppgaver for Utenriksdepartementet i tråd med Meld. St. 11 (2009-2010) *Samarbeidet med Russland om atomvirksomhet og miljø i nordområdene* samt *Regjeringens handlingsplan for atomvirksomhet og miljø i nordområdene* (atomhandlingsplanen) av 2013-2017. Strålevernet skal i denne sammenheng videreutvikle et nært samarbeid med Russland om atomsikkerhet, og delta aktivt i Utenriksdepartementets rådgivende utvalg for atomsaker. Strålevernet skal videre bl.a. i samarbeid med IAEA implementere EØS-finansierte prosjekter rettet mot å bedre sikkerheten på kjernekraftverkene og godt strålevern hos strålevernsmyndighetene. Strålevernet skal også bistå Utenriksdepartementet i det internasjonale arbeidet for å fremme atomsikkerhet, kjernefysisk trygghet, nedrustning og ikke-spredning.

I tillegg til slike løpende oppgaver vil Strålevernet forestå forvaltning av samtlige tilskuddsmidler under atomhandlingsplanen fra Utenriksdepartementet. Størrelsen på tilskuddsmidlene vil utgjøre inntil 80,2 millioner over kap. 118, post 70. Av dette beløpet utgår 44,7 millioner fra årets bevilgning mens 35,5 millioner er overførte midler fra 2013. Tilskuddet vil også fremgå av belastningsfullmakt til Statens strålevern.

Strålevernet vil også få tildelt midler over kap./post 118.71.114 (Nedrustning), til videreføring av et program om verifikasjon av kjernefysisk nedrustning. Beløpet vil bli spesifisert i egen belastningsfullmakt.

Mål og prioriteringer for 2014

HOVEDMÅL 1: Redusert stråleeksponering av mennesker og ytre miljø

Ressurser avsatt i 2014

Enhet	ukeverk	kap. 715 post 01	kap. 715 post 21	andre kap.
Direktør/Direktørens stab				
Strålebruk	372	2 085		
Overvåkning og forskning	979	2 860	549	2 508
Sikkerhet, beredskap og miljø	478	805	2 652	2 815
Plan og administrasjon				
Samlet	1 829	5 750	3 201	5 323

Delmål 1.1: Utslipp, risiko for utslipp og spredning av radioaktive stoff som kan forårsake helse- og miljøskade skal holdes på lavest mulig nivå (jf. Strålevernets strategiske plan – delmål 1.1).

Fra tildelingsbrevet 2014: Formålet er at en effektiv forvaltning av regelverket skal bidra til redusert eksponering av mennesker og miljø for stråling fra radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall.

Statistikk (indikatorer)

- Samlet årlig utslipp av utvalgte radioaktive stoffer fra nasjonale kilder.
- Nivå i miljøet av utvalgte radioaktive stoffer.
- Hendelser ved utvalgte utenlandske kilder.

Spesielle oppdrag

- Miljøovervåkning 2013 – lage aktivitetsrapport med oppsummering av trender innen 12. april 2014.
- Utarbeide forslag til faste figurer/dataserier som kan illustrere måloppnåelse på delmål 1.1. og 1.2. med indikatorer som innspill til statsbudsjettet innen 1. mai 2014.

For øvrig vil vi

- Opprettholde en akkreditert målevirksomhet for radioaktivitet og videreutvikle kvalitet og omfang.
- Delta i forskningsprosjekter om effekter av lave stråledoser på mennesker og miljø.
- Følge utviklingen av nivåer av radioaktive stoffer i terrestrisk, limnisk og marint miljø og videreutvikle miljøovervåkingen.

Delmål 1.2 Alt radioaktivt avfall skal håndteres forsvarlig på godkjent måte (jf. Strålevernets strategiske plan – delmål 1.1).

Målet er å sikre forsvarlig avfallsbehandling og sikker lagring av radioaktivt avfall, herunder brukt brensel og avfall fra dekommisjonering av anlegg.

Statistikk (indikatorer)

- Mengde og type radioaktivt avfall som er deklartert.
- Mengde og type avfall som er endelig deponert.

Spesielle oppdrag

- Utarbeide oversikt over avfallsstrømmer og om mulig trender basert på deklarasjonsskjema innen 1. juni 2014.
- Utarbeide en status for forvaltning av radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall etter forurensningsloven. Oppdraget vil bli spesifisert i eget brev.
- Utarbeide grunnlag for å vurdere kapasitet i avfallsbehandlingssystemet og eventuelle utviklingsbehov. Oppdraget vil bli spesifisert i eget brev.

For øvrig vil vi

- Arrangere en internasjonal konferanse om radioaktivitet i miljøet.

Delmål 1.3: Reduserte stråledoser fra mat og drikkevann (jf. Strålevernets strategiske plan – delmål 1.1).

Det er et mål at radioaktivitetsnivåene i mat og drikkevann følges over tid. Det er derfor viktig med tilstrekkelig målekapasitet og kompetanse på målemetoder som skal bidra til reduserte stråledoser.

Statistikk

- Statusoversikt over den radioaktive forurensningen i matvarer og drikkevann.
- Antall rein som overskrider 1500 Bq/kg av radioaktivt cesium. Tallmaterialet bes fremskaffet i samarbeid med Reindriftsforvaltningen og Mattilsynet.
- Oversikt over forurensningssituasjonen angående kjøtt og melk fra storfe og geit. Tallmaterialet bes fremskaffet i samarbeid med Mattilsynet.

Spesielle oppdrag

- Utvikle en landsomfattende målekapasitet for måling av radioaktivitet i næringsmidler og vann.
- Følge opp forslaget til strategi på matområdet jfr. egne oppdrag.

For øvrig vil vi

- Samarbeide med Helsedirektoratet om veiledning av kommunenes tilsyn etter folkehelseloven for å få en effektiv forvaltning av strålevernforskriftens bestemmelser om radon i skoler, barnehager og utleieboliger.
- Forske på varigheten av radioaktiv forurensning i miljøet.
- Videreutvikle overvåkingen av radioaktive stoffer i næringsmidler.

-
- Utarbeide en måleprosedyre for måling av radon i skoler og barnehager og analysere kostnadseffektivitet for bygningsmessige tiltak mot radon i boliger.
 - Se videre på sammenheng mellom geologi og radon – i samarbeid med NGU; identifisere og følge opp områder med særlig store radonutfordringer.
 - Opprettholde målekvalitet og videreutvikle UV-varslingen - det skal utarbeides kart som viser geografisk fordelingen av UV-doser basert på data fra UV-nettverket i samarbeid med CERAD og UiO.
 - Undersøke folks risikooppfatning og betalingsvillighet for å unngå risiko for UV- og radon-eksponering (som del av CERAD-arbeidet).

Delmål 1.4: Redusere befolkningens eksponering for radon, UV- og annen ikke-ioniserende stråling (jf. Strålevernets strategiske plan – delmål 1.2 og 1.3)

Målet er å forebygge negative effekter av eksponering for ioniserende og ikke-ioniserende kilder på befolkningens helse og ytre miljø. Det offentlige rom skal være trygt med hensyn til eksponering fra planlagt strålebruk. Videre er det et mål med effektiv forvaltning av strålevernforskriftens bestemmelser om radon i skoler, barnehager og utleieboliger. Relevante myndigheter og byggebransjen skal ha oversikt over særlig radonutsatte områder og god kunnskap om gjennomføring av radonreduserende tiltak.

Styringsparameter

- Økt kompetanse om radon hos relevante myndigheter og i byggebransjen.
- Oversikt over den norske befolkningens eksponering for radon.
- Oversikt solarievirksomheten i Norge.

Statistikk

- Antall meldinger av solarier i inneværende år sammenlignet med tidligere år.

Spesielle oppdrag

- Utkast til høringsnotat med forslag til regulering av laserpekere sendes Helse- og omsorgsdepartementet innen utgangen av januar 2014.
- Alternative løsninger til betjeningskrav for solarier utredes og begrunnede forslag sendes Helse- og omsorgsdepartementet innen utgangen av mars 2014.

For øvrig vil vi

- Gjennomgå dagens kunnskapsstaus for utredningsnivået for magnetfelt på 0,4 μ T.
- Legge til rette for gjennomføring av solarietilsyn i kommunene i forbindelse med tilsynsetatenes fellesaksjon 2014.
- Samarbeide med Helsedirektoratet om veiledning av kommunenes tilsyn etter folkehelseloven for å få en effektiv forvaltning av strålevernforskriftens bestemmelse om radon i skoler, barnehager og utleieboliger.
- Arrangere en internasjonal konferanse om nasjonale handlingsplaner for radon - i samarbeid med franske strålevernsmyndigheter (ASN).

Delmål 1.5: Redusert eksponering fra stråling i arbeidslivet (jf. Strålevernets strategiske plan – hovedmål 3)

Statens strålevern skal ha god oversikt over eksponering for stråling i arbeidslivet og overvåke trender. Strålevernet skal spesielt følge utviklingen for bestemte grupper av yrkeseksponerte.

Styringsparameter

- Oppdatert oversikt over yrkeseksponeringen i Norge.
- Vurdere behov og forutsetning for yrkesdoseregister og forberede lovendring.
- Avdekke avvik gjennom tilsyn.

Statistikk

- Antall tilsyn ved norske virksomheter.
- Antall avvik som avdekkes gjennom tilsyn.
- Antall virksomheter med godkjenninger med hjemmel i strålevernforskriften.
- Antall yrkeseksponerte med doser som potensielt kan overstige dosegrensene.

Spesielle oppdrag

- Vurdere substitusjon av radioaktive kilder til fordel for røntgenbasert utstyr innen området industriell radiografi (ikke-destruktiv testing av materialer) i løpet av første halvår 2014.
- Bidra til å heve kompetansen hos strålevernkoordinatorer om strålevernforskriftens krav.
- Utarbeide en Stråleverninfo rettet mot bedrifter som håndterer Norm, med informasjon om yrkeshygienetiltak, forhold til forskriften (meldeplikt, strålevernkoordinator, merking)

For øvrig vil vi:

- Ferdigstille nåværende meldesystem for strålekilder som bl.a. innebærer implementering av språkuavhengighet (bokmål/nynorsk).
- Delta som partner i europeisk epidemiologisk studie om katarakt hos kardiologer (3 års prosjekt, nå i 1. år).

HOVEDMÅL 2: God atomsikkerhet

Ressurser avsatt i 2014

Enhet	ukeverk	kap. 715 post 01	kap. 715 post 21	andre kap.
Direktør/Direktørens stab	20			467
Strålebruk				
Overvåkning og forskning	42		2 849	
Sikkerhet, beredskap og miljø	474	1 230	5 449	13 552
Plan og administrasjon				
Samlet	536	1 230	8 298	14 019

Delmål 2.1: Økt internasjonalt samarbeid (jf. Strålevernets strategiske plan – delmål 2.3)

Det internasjonale og bilaterale samarbeidet skal bidra til å redusere risikoen for alvorlige ulykker og radioaktivt forurensning og hindre at spaltbart materiale kommer på avveier. Styrket og fokusert deltagelse i viktige internasjonale fora (IAEA, WHO, OECD Nea, EU, HERCA) skal bidra til å få gjennomslag for norske myndigheters synspunkter og satsningsområder.

Atomhandlingsplanens geografiske hovedområde er Nordvest-Russland, men tar også høyde for aktiviteter i SUS-landene i tråd med Norges forpliktelser som aktør i G8s globale partnerskap. Et langsiktig samarbeid mellom Norge og Russland skal videre bidra til å sikre oppdatert kunnskap om kilder og strålerelaterte trusler. Videre skal samarbeidet styrke russiske forvaltnings- og tilsynsmyndigheter slik at disse møter internasjonale standarder.

Spesielle oppdrag

- Sørge for en god og kvalitetssikret tilskuddsforvaltning av midler over atomhandlingsplanen.
- Bidra til å oppfylle våre internasjonale forpliktelser på områdene atomsikkerhet, beredskap og ikke -spredning gjennom vårt arbeid som fagdirektorat for UD.
- Styrke strålevernsmyndigheten i Romania gjennom EØS prosjektet, og i nær dialog med IAEA.
- Det skal settes ned en arbeidsgruppe med deltagere fra UD og Statens strålevern som skal vurdere regelverket knyttet til eksportkontroll og grensesnittet mot atomenergiloven, og legge fram alternative forslag til eventuelle endringer i ansvar og organisering, inkludert rutiner for samordning. Rapporten skal foreligge innen 1.mars 2014.

For øvrig vil vi

- Gjennomføre norsk-russisk tokt i Barentshavet for å undersøke atomubåten K-159.
- Arrangere CEG-workshop i Bergen - mai 201.
- Bistå UD ved norsk deltagelse i Nuclear Security Summit – mars 2014.
- Delta i øvelse og workshop i Hviterussland – september/oktober 2014.
- Videreføre og utvide det norsk-russiske miljøovervåking i det marine og terrestriske miljø i nord.
- Følge opp Norges forpliktelser i EØS-programmene for forskning og bilateralt.

Delmål 2.2: Forsvarlig sikkerhet ved norske atomanlegg (jf. Strålevernets strategiske plan – delmål 2.1)

Sikkerheten ved norske atomanlegg skal være forsvarlig, og risikoen for ulykker og angrep rettet mot nasjonale atomanlegg skal reduseres gjennom forebyggende arbeid nasjonalt og internasjonalt. Strålevernet skal gjennomføre sitt tilsyn etter de føringene som framgår av Strålevernets egne plandokument.

Styringsparameter

- Avdekke avvik gjennom tilsyn.

Statistikk

- Antall tilsyn ved norske atomanlegg.
- Antall avvik som avdekkes gjennom tilsyn.
- Detaljert oversikt over nukleært materiale i Norge ("Safeguards").

Spesielle oppdrag

- Innstilling til IFEs søknad om fornyet konsesjon for Haldenreaktoren sendes HOD innen 1.april 2014.
- Utarbeide utkast til ny forskrift om fysisk beskyttelse av nukleært materiale og nukleære anlegg.
- Følge opp sårbarhetsanalysene for IFEs atomanlegg.

HOVEDMÅL 3: Berettiget og optimalisert medisinsk strålebruk (jf. Strålevernets strategiske plan – hovedmål 4)

Ressurser avsatt i 2014

Enhet	ukeverk	kap. 715 post 01	kap. 715 post 21	andre kap.
Direktør/Direktørens stab				
Strålebruk	426	1 430		
Overvåkning og forskning	59	330		
Sikkerhet, beredskap og miljø				
Plan og administrasjon				
Samlet	485	1 760		

Delmål 3.1: Bedre oversikt over strålebruk i diagnostikk og behandling (jf. Strålevernets strategiske plan – delmål 4.1)

Det er et mål å bedre oversikten over strålebruk i diagnostikk og behandling og bidra til bedre meldekultur og økt bruk av avvikssystemer i helsetjenesten. Dette gjelder også private institutter/aktører, der diagnostisk strålebruk tilbys pasienter.

Statistikk

- Antall godkjenninger for medisinsk strålebruk.
- Antall tilsyn og antall avdekkende avvik.
- Antall uhell og uønskete hendelser innen medisinsk strålebruk meldt til Statens strålevern.
- Antall utførte kalibreringer ved Sekundær Standard Dosimetri Laboratorium (SSDL).

Spesielle oppdrag:

- Bidra til samarbeidsavtale med Helsedirektoratet, Kreftregisteret og Helseforetakene som avklarer de ulike aktørenes rolle i kvalitetssikring av det nasjonale mammografiprogrammet.
- Strålevernet skal utrede muligheter og konsekvenser forbundet med etablering av et nasjonalt system for overvåking av medisinsk strålebruk som angitt i utkast til nasjonal handlingsplan for eHelse. Et slikt system fordrer automatisk dosemonitorering og rapportering lokalt på sykehusene.

For øvrig vil vi

- Tydeliggjøre Strålevernet som helsemyndighet ved økt samhandling med andre nasjonale myndigheter og aktuelle aktører, og integrere strålevern i eksisterende IKT-systemer for å unngå parallelløp.
- Delta som partner i EU-prosjektet EPI-CT, epidemiologisk studie for å kvantisere kreftrisiko for CT-eksponering hos barn (5 års prosjekt, nå i 4. år).
- Delta i FoU- og kartleggingsvirksomhet innen medisinsk strålebruk og prosjektpartner i prosjekter under EØS finansieringsordningen.
- Formalisere Strålevernets fremtidige rolle innen kvalitetssikring av medisinsk strålebruk i samråd med aktuelle helseaktører.

-
- Delta aktivt i formalisert nordisk og europeisk (HERCA) samarbeid og høyt fokus på internasjonalt, europeisk og nasjonalt samarbeid.
 - Oppbevare og vedlikeholde normalene for kalibreringstjenester som tilfredsstillende ISO 17025.
 - Dekke kalibreringsbehovet i Norge innenfor stråleterapi, røntgendiagnostikk og strålevern.

Delmål 3.2: Økt strålevernkompetanse i utøvende virksomheter (jf. Strålevernets strategiske plan – delmål 4.2)

Det er et mål at bruk av stråling på mennesker skal være berettiget og optimalisert og skje etter faglige og kvalitetssikrede prosedyrer. Strålevernets arbeid skal bidra til økt strålevernkompetanse i utøvende virksomheter for å redusere skader og seineffekter ved medisinsk og kosmetisk strålebruk.

Styringsparameter

- Avdekke avvik gjennom revisjonsbasert tilsyn med medisinsk strålebruk ved helseforetak.

Spesielle oppdrag:

- Ferdigstille og sende på høring forslag til revisjon av strålevernforskriften i lys av EUs strålevernsdirektiv.
- Strålevernet skal følge opp resultatene etter kartleggingen av strålevernsundervisning i utdanning av helsepersonell.
- Vurdere autorisasjonsordning for medisinske fysikere innen bildediagnostikk og stråleterapi som angitt i Nasjonal Kreftstrategi (2013-2017).

For øvrig vil vi

- Etablere et nasjonalt system for melding og håndtering av strålevernrelaterte uhell og uønskede hendelser, med fokus på medisinsk strålebruk.

HOVEDMÅL 4: God atomberedskap og operativ krisehåndteringsevne (jf. Strålevernets strategiske plan – hovedmål 5)

Ressurser avsatt i 2014

Enhet	ukeverk	kap. 715 post 01	kap. 715 post 21	andre kap.
Direktør/Direktørens stab	20	10		
Strålebruk				
Overvåkning og forskning		330		
Sikkerhet, beredskap og miljø	328	3 130	10 014	900
Plan og administrasjon				
Samlet	348	3 470	10 014	900

Strålevernet skal, gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid raskt avdekke, varsle og bidra til bedre håndtering av situasjoner som representerer en risiko for liv, helse, miljø og andre samfunnsinteresser. Robuste systemer for overvåkning, varsling og melding av hendelser er viktig. Strålevernet skal til enhver tid vurdere og oppdatere trusselbildet og følge opp Strålevern Rapport 2012:5 «Roller, ansvar, krisehåndtering og utfordringer i norsk atomberedskap». Strålevernet skal også følge opp *ny kgl.res.* om atomberedskap inkludert arbeid knyttet til nytt mandat for Kriseutvalget, herunder samordnet planverk, atomberedskap på regionalt nivå m.m.

Styringsparameter

- Oppdaterte og samordnede beredskapsplaner i atomberedskapsorganisasjonen i Norge.
- Responstid ved øvelser og hendelser – fra varsling er mottatt til det er varslet videre til berørte aktører.
- Tidsbruk for etablering av Kriseutvalget for atomberedskaps situasjonsbilde.

Resultatkrav

- 24 timers tilgjengelighet ved Strålevernets telefonvakt alle dager i året.

Spesielle oppdrag

- Etablere og implementere ny langtidsplan for oppgradering av atomberedskapsplanen.
- Styrking av den nasjonale atomberedskapsplanen gjennom innkjøp av måleutstyr, øvingsaktivitet og kompetanseutvikling.

For øvrig vil vi (jf. delmål 5.1 - Reduserte konsekvenser for liv, helse, miljø og andre viktige samfunnsinteresser ved atomulykker og andre hendelser)

- Bidra i utviklingen av Øvelse SNØ 2014, i samarbeid med DSB og i nær dialog med Kriseutvalgets medlemmer.
- Bidra i utviklingen av en nasjonal strategi for CBRN
- Styrke laboratoriet for måling av radioaktivitet på Strålevernet, og andre sentrale laboratorier.

For øvrig vil vi (jf delmål 5.2 Oppdaterte trusselvurderinger)

- Løpende oppdaterte trusselbildet, med fokus på ulike regioner, utfordringer og problemstillinger
- Arbeide med strategier for håndtering av scenariene.

Øvrige forventninger

Intern sikkerhet og beredskap ved Statens strålevern

Når det gjelder egen sikkerhet og beredskap er det angitt:

- Strålevernet skal oppfylle kravene til sikkerhetsarbeid i lov av 20. mars 1998 nr. 10 om forebyggende sikkerhetstjeneste og tilhørende forskrifter.
- Videre skal Strålevernet kunne håndtere krise-, katastrofe- og krigssituasjoner med utgangspunkt i egen organisasjons ansvar og ressurser. Strålevernet forutsettes å ha gode rutiner og en klar rollebevissthet i forhold til departementet, øvrige virksomheter innenfor den sentrale helse- og sosialforvaltningen, den utøvende helse- og sosialtjenesten og øvrige sektorer i de situasjoner som kan oppstå.

Fellesføringer for 2014

For øvrig er det angitt:

- For å bedre kvalitet og tilbudsomfang skal alle statlige virksomheter i 2014 arbeide med å redusere eller fjerne tidstyver. Dette gjelder både i egen virksomhet og overfor innbyggerne, næringsliv, kommuner og andre offentlige virksomheter. I tillegg bes virksomhetene foreslå forenkling av regelverk eller prosedyrekrav som skaper tidstyver for virksomheten.
 - I den sammenhengen vil Strålevernet i 2014 arbeide med revisjon av regelverk, e-helse og forenkling av melde-/rapporteringssystem.
 - Kartlegge interne arbeidsprosesser – med tanke på effektivisering og optimalisering.

Strålevernet bes om å informere HOD i god tid før det publiserer viktige/store rapporter som er finansiert og/eller bestilt av departementet.

Rapportering

Generelt

Den formelle rapporteringen fra Statens strålevern til Helse- og omsorgsdepartementet gis i etatsstyringsmøtene og gjennom de ordinære resultatrapportene.

Per 31. januar 2014 skal Strålevernet oversende foreløpig bevilgningsrapportering på kapittel og post basert på standard kontoplan til departementet samt øvrig rapportering knyttet til statsregnskapet, jf. rundskriv R-8/2013 fra Finansdepartementet.

Frist for oversendelse til Utenriksdepartementet er 15. mai 2014. Avviksrapportering skal omfatte korte statuskommentarer og kun i henhold til avvik på føringene i tildelingsbrevet.

Avviksrapportering per 30. april 2014 skal omfatte korte statuskommentarer og kun i henhold til avvik på føringene i tildelingsbrevet. Frist for oversendelse til Klima- og miljødepartementet: 16. mai 2014.

Per 31. januar 2014 skal Strålevernet oversende foreløpig bevilgningsrapportering på kapittel og post basert på standard kontoplan til departementet samt øvrig rapportering knyttet til statsregnskapet, jf. rundskriv R-8/2013 fra Finansdepartementet.

Halvårsrapportering 2014

Helse og omsorgsdepartementet: Per 31. august skal Strålevernet levere budsjett- og regnskapsrapport med prognose for resten av året over alle tildelinger gitt i tildelingsbrevet for 2014. Rapporten skal sendes innen den 20. i etterfølgende måned.

Klima- og miljødepartementet: Foreløpig årsrapport per 31. august 2014 skal være en rapportering i forhold til fastsatte mål og krav i tildelingsbrevet. Foreløpig årsrapport sendes Klima- og miljødepartementet med tanke på behandling på halvårsmøtet i oktober. Frist for oversendelse 19. september 2014.

Halvårsrapport sendes Utenriksdepartementet innen 1. september 2014

Årsrapportering 2014

Statens strålevern skal avlegge rapportering for 2014 til Helse- og omsorgsdepartementet i henhold til nye krav i Reglement for økonomistyring innen 1. mars 2015:

Endelig årsrapport per 31. desember 2014 er en fullføring og komplettering av den foreløpige årsrapporten. Frist for oversendelse til Klima- og miljødepartementet er 27. februar 2015.

Endelig årsrapport for 2014 sendes Utenriksdepartementet innen 15. februar 2015. Egne krav til rapportering for delegerte tilskuddsmidler vil bli meddelt i separat belastningsfullmakt.

Statens strålevern
Norwegian Radiation Protection Authority

StrålevernRapport 2014:1
Virksomhetsplan 2014